

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยและมีชื่อตามทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนทั้งสิ้น 31,752 คน (เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์. 2554 : ไม่มีเลขหน้า)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยและมีชื่อตามทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 396 คน โดยได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, Taro. 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n= จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N= จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ กำหนดให้มีค่าเท่ากับ .05 สามารถแทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{31,752}{1 + [31,752 \times (0.05)^2]}$$

$$n = 395.02364$$

เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเต็ม 396 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อให้การวิจัยมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด และสามารถเป็นตัวแทนประชากรได้ จึงได้ทำการแบ่งประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยและมีชื่อตามทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ออกเป็น 3 เขตเลือกตั้ง ตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นหน่วยของการวิจัย

1.2.2 สุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) จากประชากรของเขตเลือกตั้ง ทั้ง 3 เขตเลือกตั้งตามสัดส่วน โดยใช้วิธีเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ปราบกฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขตเลือกตั้ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	9,674	120
2	11,039	138
3	11,039	138
รวม	31,752	396

1.2.3 สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยทำการจับสลากที่มีวิธีการดังนี้ จัดทำกล่องขึ้น 3 กล่อง แต่ละกล่องมีรายชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ๆ จากนั้นจับสลากขึ้นมา ได้รายชื่อใดเขียนไว้และนำลงในกล่องเช่นเดิม เพื่อให้

ทุกคนมีสิทธิถูกเลือกเท่าเทียมกัน หากจับได้รายชื่อซ้ำให้จับใหม่ ทำเช่นนี้ทุกกล่องจนได้กลุ่มตัวอย่างครบทุกกล่อง และได้กลุ่มตัวอย่างรวมครบจำนวน 396 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และเขตเลือกตั้งที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของประชาชนต่อภาวะผู้นำของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาถึงปัญหาและสมมติฐานการวิจัย เพื่อใช้ในการเลือกทฤษฎีที่มีความเหมาะสมกับปัญหาที่ผู้วิจัยต้องการวิจัยมากที่สุด

3.1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ประกอบด้วยตัวแปรต้น (อิสระ) และตัวแปรตามดังนี้

1) ตัวแปรต้น (อิสระ) คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และเขตเลือกตั้งที่อาศัยอยู่

2) ตัวแปรตาม คือความคิดเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

3.1.3 การสร้างแบบสอบถาม และตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างแบบสอบถาม
- 2) ระบุเนื้อหาหรือประเด็นหลักที่จะสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 3) กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามว่าแบ่งออกเป็น 3 ตอน
  - ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อภาวะผู้นำของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
- 4) กำหนดประเภทของคำถาม โดยเป็นคำถามปลายปิดหรือคำถามปลายเปิด
- 5) ร่างแบบสอบถาม
- 6) ตรวจสอบข้อคำถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดหรือไม่
- 7) นำแบบสอบถามไปขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบพิจารณาให้ตรงตามเนื้อหา แก่ภาษา และ โครงสร้างเพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถวัดได้ตรงจุดประสงค์ที่ต้องการวัด และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่า

ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congurenceหรือ IOC) ซึ่งให้ระดับความคิดเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อ ดังนี้

ไม่สอดคล้อง	=	-1
ไม่แน่ใจ	=	0
สอดคล้อง	=	+1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1. นางอุบลรัตน์ เปี้ยจำปา ตำแหน่ง รองปลัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สังกัด สำนักงานเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2. นางพัชรินทร์ พิมพะจันทร์ ตำแหน่ง ครู คศ. 2 วุฒิการศึกษา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย สังกัด โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดสว่างคงคา)
เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3. นางกนกอร ภูนาสูง ตำแหน่ง ครู คศ. 2 วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา สังกัด โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

8) ทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัย ความเชื่อมั่น และเพื่อประมาณเวลาที่ใช้จริงในการตอบคำถาม

9) ปรับปรุงแก้ไขเมื่อพบข้อผิดพลาด

10) จัดพิมพ์แบบสอบถาม และแจกแบบสอบถาม

3.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

หลังจากสร้างแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนที่มีชื่อตามทะเบียนราษฎร และมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเขตเลือกตั้งละ 10 คน จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item total Correlation) ได้ค่าอำนาจ

จำแนกรายข้อตั้งแต่ .32 ถึง .85 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .95 จากนั้นจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 10 ตุลาคม 2554 ถึงวันที่ 30 ตุลาคม 2554 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ให้มีผู้ช่วยผู้วิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งทั้ง 3 เขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งละ 3 คน รวม 9 คน เป็นผู้ช่วยผู้วิจัย

4.2 นัดประชุมผู้ช่วยผู้วิจัยทั้ง 9 คน ในวันที่ 18 ตุลาคม 2554 เพื่อชี้แจงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น การชี้แจงเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถาม และการกรอกข้อมูลเป็นต้น ซึ่งผู้ช่วยผู้วิจัยเข้าใจดีทุกคน

4.3 ผู้วิจัยมอบแบบสอบถามให้ผู้ช่วยผู้วิจัยแต่ละเขตเลือกตั้ง ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในตารางที่ 2 จำนวน 396 ชุด และแจกแบบสอบถามเพิ่มตามเขตเลือกตั้ง เขตละ 10 ชุด จำนวน 430 ชุด เพื่อให้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของแต่ละเขตเลือกตั้ง ระหว่างวันที่ 20-25 ตุลาคม 2554 โดยผู้วิจัยนัดเก็บแบบสอบถามคืนหลังจากแจกแบบสอบถามภายใน 5 วัน

4.4 ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืนจากผู้ช่วยผู้วิจัยด้วยตนเอง โดยได้รับ

แบบสอบถามคืนครบตาม จำนวน 396 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง พบว่ามีความสมบูรณ์ถูกต้องทุกชุด

5.2 นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาลงรหัสตามตัวแปรที่ศึกษา คือ เพศ ระดับการศึกษา และเขตเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ เพื่อหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

5.3 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นรายชื่อตามเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการตอบแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 :76)

มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีระดับความคิดเห็นมาก	ให้ 4 คะแนน
มีระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีระดับความคิดเห็นน้อย	ให้ 2 คะแนน
มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

5.4 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 3 มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม เป็นรายด้าน และรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลผล โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102-103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.5 ตรวจสอบแบบสอบถาม ตอนที่ 3 นำข้อเสนอแนะของประชาชนต่อภาวะผู้นำของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 5 ด้าน มาวิเคราะห์รวบรวมเนื้อหาที่มีลักษณะสอดคล้องกันและเรียงลำดับความถี่ในแต่ละประเด็น แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนา

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 สถิติที่ใช้ในการวัดระดับความคิดเห็น ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ได้แก่ เทส ใช้ t -test (Independent Sample) ระดับการศึกษา และเขตเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ใช้ F -test (One Way ANOVA) กรณีพบความแตกต่าง ใช้วิธีการวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบรายคู่ของ Scheffe'

6.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) การพรรณนาความตามเนื้อหา (Content Analysis)

